

Gustav Strniša:

Med pritlikavci

Mahoma je zasijalo okoli njih, povsod so se prikazale kresnice in so svetile.

In že so pribrele drobne poljske miške uprežene v majhno kočijo, v katero se je zvalil stric krt, da je kar zaškripala, a poleg njega sta sedla oba pritlikavca. Miške so take brzele po rovu, da je kresnica, čepeča na krtovem smrčku pala na tla, a se je urno spet dvignila in prifrlela nazaj.

Rov se je razširil.

Kočija se je ustavila sredi prostorne kleti, iz katere so vodili rovi v obliki zvezde na vse strani.

»To je moja palača!« je kriknil krt.

Dečka sta se radovedno ozirala. Nikjer nista videla drugega kakor same mračne rove.

Krt se jima je tajinstveno smehljaj in zaškrtal:

»Prikaži se moja skrivnostna palača, k meni podložniki moji zdaj vsi!«

Zabliskalo se je in zaslepelo oči. Iz tal je švignilo nekaj blestečega. Oglasila se je neke skrivnostna godba in že sta dečka strmela v mavrično se spreminjajoče stene, ki so ju obkrožale.

Ozrla sta se in spoznala, da sta stala sredi palače. Poleg njih se je dvigal zlat prestol. Okoli njega so stali podložniki, majhni in črni pritlikavci, slični malemu Murčku.

Krt je pristopil k prestolu. Težavoma se je dvignil, pomagala sta mu dva mala možička. Komaj se je vsedel na svoj prestol, se je takoj spremenil v črnega kralja. Krtova suknja je kar pala z njega. Na glavi mu je zasijala krona iz črnih draguljev.

»Pozdravljena dečka!« jima je vzkliknil kralj. Zdaj, ko sem spet dobil svojo prvotno podobo, vidim, da sta na potu, kajti po Murčku spoznam, da je zaklet in išče odkletve. Tudi mene je začarala čarovnica, strašna Ježibaba, ker nisem hotel postati njen sovladar in mož.

Spletkarila je tudi pri razbojnikih, da so ujeli Čížkove starše.«

»Moje starše, ali še žive?« je hlastno vprašal Čížek.

»Tega ne vem«, je odgovoril kralj in nadaljeval:

»Dolgo in srečno sem živel pod zemljo s svojimi tihimi pridnimi podaniki. Pa je zvedela za mene Ježibaba in me hotela za moža. Zvedela je tudi, da sem prijatelj Čížkovega očeta. Zato se je še raje maščevala nad menoj. Nekega dne me je počakala v gozdu. Ošinila me je s šibo bajanico in zamrmrala:

»Zdaj nisi človek, zdaj si krt, le zgini spet v svoj mračni vrt!«

Ko sem se vrnil k svojim podložnikom, me niso več spoznali, saj sem bil spremenjen v krt. Opazili pa so, da še vedno nosim za vratom zlato kraljevsko runo in to me je rešilo, kajti čarovnica ga je pozabila sneti in podaniki so si mislili, da moram pač biti le jaz kralj, čeprav začaran.

In ostal sem kralj. Vsako leto se lahko kadar hočem za tri dni spet spremenim v človeka, a potem postanem spet krt.

Vedel sem, da prideta in veselil sem se, kajti čul sem, da bom tedaj, ko prideta vidva kmalu tudi jaz rešen zakletve.

Prijazno vaju nisem smel sprejeti, ker se bojim, da čarovnica vedno opreza. Le kadar sem spet človek, nima do mene nobene moči.

Kadar najdeta Ježibabo, jo skušajta pregovoriti, da se usmili tudi mene in me reši! Razbojniki so namreč raznesli novico, da se je skesala in se spreobrnila in da dela pokoro, nihče pa ne more zvedeti, kam se je skrila.«

Pritlikavca sta mu vse obljubila.

Spet je zasvirala čarobna godba. Poleg kraljevega prestola se je dvignil s tal še drug manjši prestol mnogo ljub-

kejši in lepši ves okrašen s smaragdi. Že je sedela na njem mala deklica bela ko mleko in rožnata kakor sama kri, pravo vilinsko dete.

»Moja hčerka!« je predstavil kralj svojega otroka. Njene biserne oči so se dečkoma prijazno nasmehnila.

Ko jo je Murček zagledal, se je tako razveselil, da je kar pred njo zaplesal.

»Zakaj si vendar tako zelo vesel?« ga je vprašala kraljičina.

»Zato, ker si mi tako všeč!« je deček odvrnil.

»Tudi ti meni!« se je razveselila ona. »Kralj lahko postaneš enkrat in zavladaš z menoj!«

»Preje moram najti sestro Rožico in starše ter poizvedeti o Čižkovih roditeljih!« je odvrnil deček.

»Le pojdiva in sreča z vama! Ko vse opravita, se vrnita in napravili bomo svatovanje! Čakala te bom!« je zagotavljala princeska malega Murčka in se prijazno od obeh poslovila.

Kar nerada sta odšla. Vendarle sta morala nazaj in spet na pot. Počasi sta šla po rovu. Tedaj se je pred njima nekaj dvignilo in že sta splavala kvišku. Vladar podzemlja je namreč ukazal spustiti skrito dvigalo, ki ju je mahoma prineslo nazaj na svetlo.

Že so ju obstopili pritlikavci.

»Kako sta opravila?« je radovedil grbec.

Ker ju tako dolgo ni bilo nazaj, so postali že vsi nestrpni. Nekateri so celo menili, da si ju je krt privoščil kar na lepem za svojo južino in ju ne bodo nikoli več videli.

»Dobro sva opravila, vse se nama je posrečilo! Zužke in ogrce znosite kar pred njegovo krtino. Krt je zadovoljen! sta dejala dečka in kar hitela naprej.

Dospela sta čez dva dni do visokega hrasta.

Pritlikavci, ki so živeli na hrastu, so ju že od daleč zagledali. Pričeli so valiti želod, da bi ju z njim pobili. Najbolj jih je presenetil Murček, ki je frlel kar po zraku.

»Stoj! Ne hodiva dalje! Dozdeva se mi, da je na hrastu vse nekam sumljivo nemirno, pogledat pojdem!« je šepnil Murček tovarišu in se pognal kvišku.

Nekaj časa je hrast od daleč opazoval. Potem se je dvignil nad vrh in motril nemirne postavice pod seboj.

»Vidim, da se pripravljate na napad. Ali se na naju jezite? Kaj sva vam vendar storila? Menda imate slabo vest?« jim je zaklical Murček.

»Saj sta vendar naša sovražnika, ali

ne? Sicer bi ne lezla okoli našega hrasta, ki je oddaljen od poti in nihče nikoli ne zaide sem!« so modrovali pritlikavci.

»Zakaj pa sovražnika? To ste nam modreci!« jih je zavrnil Murček in jim povedal, da samo potujeta po svetu.

Hrastovi pritlikavci so bili strašni razbojniki, dečka tega pač nista vedela. Prav oni so tudi odvedli Čižkove starše.

Ker so se na nebu že kresle zvezde, sta morala dečka misliti na počitek.

Obstala sta blizu hrasta. Murček se je spet spustil na tla. Pritlikavci na hrastu so kar molčali, nihče ju ni povabil. Hotela sta spet še nekoliko naprej do grmovja, da bi tam prenočevala. Tedaj sta začula s hrasta hreščec glas:

»Počakajta, posvetovali se bomo!«

»Vi se kar posvetujte, a midva vas ne bova čakala!« jih je zavrnil Murček in že sta jo mahnila dalje po hosti.

Pa je priletela z drevesa z bilja spletena lestvica. Pritlikavec, ki se je preje oglašil, ju je zdaj zvalil na drevo.

Čižek je res splezal po lestvici. Murček pa je zletel v zrak in obsedel na visoki veji.

Preden se je spustil niže, je zagledal v skritem kotu gostega listja dva stražarja, ki sta ju sovražno opazovala, eden je imel v roki sulico, ki je bila trda vejica trsa, a za konico je imela oster trn.

»Ti ljudje se mi ne vidijo odkritosrčni!« je mrmral ko je opazil tiste sovražne poglede.

»Paziti morava!« je opozoril Čižka in se spustil tik njega.

Pritlikavci so odšli po hrano za svoja gosta. Ostala sta sama.

»Dobro oprezajva in poslušajva, da nama kakšne ne zagodejo!« je še enkrat posvaril tovariša Murček.

Razbojniki so dali v kašo mnogo makovega semena, da bi dečka uspavali. Ko so jima prinesli kuhano, je bila kar črna.

»Kakšna je kaša, kaj naj to pomeni?« je nezaupno vprašal Čižek in vprašaje pogledal tovariše.

Poklicali so kuharja. Hinavsko je klecnil pred njima na kolena in zavaljal:

»Bodita usmiljena! Odpustita mi! Vladar hrasta mi je zažugal, da me vrže in zapodi, če bom gostoma zasmodil kašo. Pa se mi je vendarle zasmodila!«

Verjela sta mu. Menila sta, da je kaša res tako zasmodjena, da je skoro črna. Ker sta bila pošteno lačna, sta kar vso pojedla.

»Dalje prihodnjic

Zlata torba

(Bolgarska pravljica)

V majhni vasi, ki je ležala na obali Sinjega jezera, je živel bogat kmet. Prva žena mu je bila zapustila sina, ki mu je bilo ime Griv. Kmalu potem, ko mu je žena umrla, se je v drugič oženil, in druga žena mu je podarila dečka, ki so ga imenovali Ram. Druga žena ni marala Griva, in deček je moral od ranega jutra do poznega večera trdo delati.

Nekega dne je Griv na paši izgubil majhno tele. Ko je prignal čredo domov, je mačeha nahujskala očeta, naj spodi sina od doma. Griv je jokaje prosil očeta, naj se ga usmili, češ, da pojde iskat izgubljeno tele.

Bilo je že pozno ponoči. Mesec je srebrno svetil na vso pokrajino in se zrcalil v Sinjem jezeru. Bilo je svetlo kakor po dnevih. Ko je Griv plezal po skalah ob jezeru, je zdajci začul pritaženo ihtenje. Griv je pogledal doli k vodi in zagledal malo vilo Rusalko z dolgimi zlatimi lasmi.

»Zakaj jokaš?« jo je vprašal Griv.

»Zbodla sem se v nogo in zdaj ne morem nazaj v jezero!«

Griv je splezal k nji na majhno skalo. Vzel jo je na roke in jo odnesel k obali jezera.

»O, kako si dober!« je vzkliknila Rusalka. »Kako naj se ti oddolžim? Ali hočeš mošnjo zlatih cekinov? Na dnu jezera imamo vse polno zlata!«

»Kaj bi mi zlatniki? Rajši mi povej, kje najdem izgubljeno tele?«

»Tele leži bolno v brlogu ob Črnem gozdu. Zmoči mu glavico z mrzlo vodo, in tele bo takoj zdravo. In če boš še kdaj potreboval pomoči, pridi, ko se pokaze mesec na nebu, k tej steni, vrzi tri kamenčke v vodo in pokliči trikrat: »Ži-u! Ži-u! Ži-u! Tedaj se ti bom takoj prikazala in ti pomagala!«

Minilo je nekaj let. Grivu je bil oče umrl, in zdaj je bilo njegovo življenje še bolj žalostno. Ker je bil oče delj časa bolan in od bolezni ves mehak in brez lastne volje, je poslušal mačeho in zapustil vse premoženje njej in njenemu sinu.

Odslej je živel Griv kakor hlapec pri hiši, in razen tega se mu je Ram rogala in ga ob vsaki priliki zasmehovala.

Nekega dne je gnil Griv vole iz hleva k jezeru na vodo. Ko je šel zraven volov, se je spotaknil ob kamno in padel. Pri tem mu je padla torba, ki jo je držal v roki, v jezero in se potopila. V torbi je imel kruh za ves dan, malo soli, kamen in kresilo. Griv je ves žalosten sedel na

kamen, a zdajci se je spomnil na Rusalko. Ko je splaval mesec na nebo, je šel k skalni steni ob jezeru, vrzel tri kamenčke v vodo in trikrat zaklical, kakor mu je bila rekla mala vila. In glej: v naslednjem trenutku se je pokazala Rusalka iz vode. Griv jo je komaj spoznal, tolikanj je bila zrasla in se polepšala.

»Torba mi je padla v jezero! Prosim te, vrni mi jo, če moreš!« je poprosil Griv.

Rusalka se je hitro potopila in čez nekaj trenutkov je pokazala Grivu veliko zlato torbo, napolnjeno z dragimi kamni.

»Ali je to tvoja torba?«

»Ne, ta ni moja!«

Rusalka se je potopila drugič in prinesla srebrno torbo, ki je bila polna zlatih cekinov, in vprašala:

»Ali je to tvoja torba?«

»Ne, ta tudi ni moja!«

Rusalka se je tretjič potopila in prinesla staro, oguljeno rjavo torbo.

»Ali je ta tvoja?«

»Da, to je moja torba!« je vzkliknil Griv in segel po nji.

»Ker si bil pred leti tako dober z menoj, ti podarim še to srebrno torbo z zlatimi cekini«, je rekla Rusalka, »in ker si tako pošten, da se nisi polakomnil denarja, ti podarim še zlato torbo z dragim kamenjem!«

Preden je Griv vedel kako in kaj, je Rusalka spet izginila. Ves vesel je vzel Griv vse tri torbe in se odpravil domov. Ko je mačeha videla, da ima sin toliko denarja, je postala z njim prijazna in ljubezniva. Griv si je zgradil blizu očetovega doma lepo hišico in živel odslej srečno in mirno; vse življenje je ostal lepi Rusalki hvaležen, da ga je rešila bede in zaničevanja.

Pravljica o črnem labudu

Na vrhu visoke gore je živel kraljica zime. Ogrnjena je bila s plaščem, ki je bil ves poшит s srebrnimi zvezdicami, na nogah je imela srebrne šolčke in na glavi je imela ledeno kronico, ki se je v solncu čudovito lesketala. Kraljico ni nikoli zeblo. Ponoči je spala v sneženi palači in čez dan se je igrala v sneženih zametih.

Na gori je bilo tudi lepo jezero. Po njem je plaval čudovit črn ptič, ki je imel dolg upognjen vrat. Bil je labud. Kraljica zime, ki ji je bilo Snežka ime, se je zelo rada igrala z njim. Dostikrat mu je sedla na hrbet in črni labod jo je peljal po jezeru naokoli.

Nekoč je Snežka vprašala črnega ptiča:

»Moj ljubi čolniček, zakaj si tako žalosten?«

»Ali se ti zdim žalosten? Mirno plovem po jezeru in kadar te zagledam ti vedno veselo pomaham s peruti v pozdrav«, je odgovoril labud.

»In vendar si žalosten, dragi moj! Vedno povešaš glavo in strmiš v vodo. Povej mi, kaj te boli, morda bi ti lahko pomagala!«

Labud pa ni ničesar odgovoril. Še globlje je sklonil glavo in začel hitreje plavati.

Snežka ni hotela več izpraševati toda hotela je vedeti zakaj je njen prijatelj tako žalosten. Skrivala ga je opazovala iz svojega sneženega gradu. In opazila je, da je postajal labud vsak dan bolj žalosten. Zmerom globlje je sklanjal glavo, kakor da bi hotel prav od blizu videti svojo podobo, ki se je zrcalila v vodni gladini. Snežka je stekla k jezeru in spet vprašala:

»Moj črni čolniček, zakaj si žalosten? Morda bi ti le lahko pomagala! Saj sem kraljica vseh snežnih zakladov, ledenih gor in bleščečih snežink. Pelji me po jezeru in povej mi, kaj te teži!«

Labud je priplul k bregu, razprostrl peruti in Snežka mu je sedla na hrbet in kmalu sta se odpeljala po jezeru. Okoli njiu je bilo vse belo. Bele so bile gore, belo je bilo drevje in celo vervece, ki so akakale od veje na vejo so bile bele.

Labud je rekel:

»Ljuba kraljica, zdaj ti ne morem povedati kaj me teži. Pridi zvečer spet k jezeru in tedaj ti bom vse razložil.«

Zvečer je Snežka prišla k jezeru in njen čolniček ji je rekel:

»Moja mala kraljica, povem ti zakaj sem tako žalosten. Poglej, vse okoli me-

ne je belo; gore, nebo, drevje in tudi ti — le jaz sem črn kakor noč in to je tisto, kar me tako boli!«

Snežka je pa veselo odgovorila:

»Zakaj mi nisi tega že prej povedal? Ne bodi žalosten! Lahko ti pomagam. Pridi ponoči k sredini jezera in čakaj!«

S temi besedami se je Snežka poslovila od črnega labuda. Odhitela je domov, sedla na svoj srebrni prestol, vzela žezlo v roke in velela drobcenim snežinkam:

»Ponoči pohitite k jezeru. Sredi jezera boste ugledale velikega črnega ptiča. Sedite nanj in ostanite zmerom pri njem, da bo zmerom ves bel!«

Ponoči je labud res čakal sredi jezera. Tedajci začuti, kako so jele padati nanj snežinke in kmalu so ga vsega pokrile. Ko se je zjutraj prebudil je videl, da je bil postal čez noč ves bel in od tistih dob so vsi labudi beli.

Umetnija z 8 kamenčki

Položi štiri temne in štiri bele kamenčke drugega zraven drugega na mizo tako, da se bodo temni in beli uvrstili. Umetnost je zdaj v tem, da kamenčke tako preložiš, da bodo ležali v naslednji vrsti: najprej štiri beli, nato štiri temni.

Pri tem smeš napraviti vsega samo štiri poteze in moraš vsakikrat premakniti po dva sosednja kamenčka hkratu. Lega teh dveh kamenčkov drugega proti drugemu se pa pri potezi ne sme izpremeniti.

Poizkusi, ali moreš rešiti to nalogo, ne da bi si pomagal z naslednjo rešitvijo.

JUTROVČKI PIŠEJO

Naš dobri kralj. V naši šolski sobi imamo kraljevo sliko. Vsak dan jo gledamo. Okoli slike je črn papir, nad sliko je napis: »Čuvajte Jugoslavijo!« Pod sliko so rože. Pol leta je že minilo, odkar so kralja ustrelili. Nekateri ljudje so nosili črne trake. V Šoštanju so visele črne zastave. Ljudje so bili silno žalostni. Dne 9. aprila smo se spomnili kraljeve smrti.

Trap Emilija, uč. II. šolskega leta,
Ravne pri Šoštanju.

Dobri kralj. V šoli vidim Tvojo sliko. Odeta je v črnino. Vso zimo cvetejo pod njo rože. Rad Te imam. Pol leta si že mrtev, pol leta smo že žalostni.

Rožič Franc, uč. II. šolskega leta,
Ravne pri Šoštanju.

Dragi stric Matic! Od vseh pravljic in povesti, ki sem jih doslej prebral, mi ugaja najbolj: »Brata Smuka«. S tem pa naj ne bo rečeno, da mi ostale povesti niso bile všeč. Izmed vseh šolskih predmetov mi je najljubše branje, zakaj kdor mnogo bere — mnogo ve! — Indijanci so zelo divji in bojviti narod. Na glavah nosijo okras iz perja. Indijanci so rdečekožci. Za orožje jim služijo loki in puščice in tomahavki. Puščice so zastrupljene. Danes živijo Indijanci še v Ameriki. Če zagledajo sovražnika, se tiho splazijo za njim, ga po možnosti ulovijo in v domačem taboru obsodijo na smrt ali na trpinčenje. Njihov značaj je hraber in pošten.

Skubic Mitja, uč. II. razr. v Hrušici pri Ljubljani.

Dragi stric Matic! Meni je zemljepis najljubši šolski predmet. Takrat potujem v duhu po vsej Evropi. Dostikrat se spomnim pri zemljepisju tudi naše lepe, bele Ljubljane, kjer stanuješ Ti, naš ljubi strček. V duhu Te vidim, kako sediš pred veliko mizo in prebiraš naše spise in naše pesmice.

Mohar Marija, uč. slovenskega razreda v Mozlju, srez Kočevje.

Dragi stric Matic! Že drugič se oglašam v Tvojem kotičku. Danes Ti pa hočem opisati šolo. Hvala Bogu, starše še imam! V šolo zelo rada hodim. Tam se učim mnogo lepega in zanimivega. Najbolj všeč so mi ti predmeti: zgodovina, zemljepis, spise, računstvo in telovadba. Največ užitka pa imam pri zgodo-

vinski uri. Sedaj smo se učili »Jugoslovansko zgodovino« in o Egipčanih, Feničanih, Izraelcih, Babiloncih, Asircih, Perzijcih in sedaj smo pa pri Starih Grkih. Za sedaj je dovolj! Prosim odgovori mi, ako smem drugič poslati, kakšno pripovedko, ki sem si jo sama izmislila. Lepo te pozdravlja

Zora Bizjak, uč. I. r. viš. nar. šole
v Mariboru, Betnavska cesta 18-1.

Dragi stric Matic! Zgodovino imam zelo rada. Tu se učim, kako so živeli naši pradedi in koliko so pretrpeli. Izprva so se oblačili v živalske kože in živeli v brlogih. Hranili so se z divjačino, ki so jo sami pobili. Danes pa je naš narod velik in svoboden, civiliziran in kulturn.

Angela Ulčar, uč. slovenskega razreda v Mozlju, srez Kočevje.

Prost spis o Indijancih. Boj in sprava med Siuxi in Meskaleri. Siuxi so izkopali bojno sekiro proti Meskalerom, ker so jim ti ubili dva bojovníka. V taboru Siuxov je bilo vse živo. Veliki orel, poglavar Siuxov, je hodil po taboru med svojimi bojovníki, tu pa tam katerega kaj povprašal in pregledoval njihovo orožje. Vaški čarovnik je mešal v velikem prstenem loncu strupe, vmes pa je poskakoval, se zvijal in pel čudne pesmi. Ko je bil s svojimi ceremonijami gotov, je stopil Veliki orel k njemu in ga vprašal, če bodo Siuxi v boju z Meskaleri zmagali. Čarovnik mu je odgovoril: »Veliki Manitou je določil, da bodo bojovníki rodu Siux premagali meskalerske pse.« Poglavar je bil z odgovorom zadovoljen. Tedaj so vsi bojovníki pristopili in pomočili svoje puščice in kopja v strup, ki ga je bil čarovnik pripravil. Nastrelili so si divjačine, razrezali meso na kose in ga posušili, da bi ga imeli dovolj za na pot. Razposlali so oglednike, skočili na konje in odjezdili na bojni pohod proti Meskalerom. Toda Meskaleri so po svojih izvidnikih še pravočasno zvedeli za namere Siuxov ter se pripravili na boj. Vzeli so svoje orožje in pogasili taborske ognje. Njihov poglavar, Strupena puščica, jim je dal še zadnja navodila, nato so zajahali konje in odjezdili. Ko so jezdili že kake četrte ure, so nenadoma zaslišali pred seboj šum, ki se je vedno bolj bližal. Hitro so se poskrili v grmovje in utihnili. Pred seboj so zagledali Siuxe, ki so se na svo-

jih konjih previdno bližali. Tedaj so Meskaleri planili iz svojih skrivališč proti Siuxom. Vnela se je ljuta borba, toda obe stranki sta bili enako močni. Zmaga je bila zdaj na tej, zdaj na oni strani. Ko je Strupena puščica videl, da tako boja ne bo konec, je dvignil roko in spregovoril: »Bojevniki rodu Siux naj poslušajo! Ker se zmaga ni nasmehnila Siuxom ne Meskalerom, naj dvoboj odloči med nami. Veliki orel naj pride in se poskusi z menoj!« Določili so pogoje dvoboja in začrtali v pesek dva kroga. Noben izmed borilcev naj bi ne smel prejši iz kroga, preden bi bil dvoboj končan. Ko je bilo posvetovanje končano, je vzel Veliki orel svoj nož in se postavil v krog. Isto je storil Strupena puščica. Nasprotnika sta si gledala nekaj časa ostro v oči. Tedajci je Strupena puščica sunil z nožem proti svojemu nasprotniku. Ta se je dal premotiti in je hitro stegnil roko, da bi prestregel udar, Strupena puščica pa je po bliskovito sunil navzgor, da je Velikemu orlu omahnila roka in mu je zletel nož v velikem loku iz kroga na tla. Strupena puščica je tedaj dejal Velikemu orlu: »Sedaj si brez orožja. Dam ti na izbero: mir ali pa smrt!« Ta pa mu je komaj slišno odvrnil: »Mir!« Stisnil je Strupeni puščici roko, stopil med Siuxe in Meskalere ter izpregovoril: »Naj poslušajo bojevniki rodu Siux in Meskalero, kaj jim povem! Dozdaj je vladalo med nami sovražstvo, ki pa naj danes preneha. Odslej pa naj nas veže iskreno prijateljstvo!« Meskaleri in Siuxi so se pomešali in se med seboj prijazno pogovarjali. In odslej so bili Meskaleri in Siuxi najboljši prijatelji.

Franci Šuštar, uč. II. d. raz. III. drž. real. gimnazije v Ljubljani.

Ljubi striček Matiček! Čeprav že delj časa prebiram »Mlado Jutro«, vendar se Ti danes prvič oglasim. Tvoj novi natečaj mi zelo ugaja posebno vprašanje o najljubšem predmetu. Moj najljubši predmet je zemljepis. Imamo ga žali Bog le trikrat na teden. Pri zemljepisni uri pazljivo poslušam, kaj nam gospa učiteljica razlaga. Predelali smo na splošno že ves svet. Ti si sploh ne moreš predstavljati, kako me vse to zanima. Če bi imela denarja, bi potovala po cellem svetu. Vozila bi se na Kitajsko, kjer bi videla rumene Kitajce in se čudila njihovi stari kulturi. Še v obljudeno Japonsko, na krasno Havajsko otočje, v Arabijo, v Egipt, v Ameriko in Avstralijo, povsod bi si rada ogledala razne zanimivosti. Zato ljubi striček napiši spet

nekaj zanimivosti v »Mlado jutro«, lepo Te prosim. Pripomniti pa moram, da si lepim v svoj zemljepisni zvezek mnogo slik iz vseh krajev sveta, kar mi dela največje veselje, a tudi skrbi. Pristrčno Te pozdravlja

Eliška Klima, uč. I. a. razr. II. drž. dekl. mešč. šole v Mariboru

Povest o Indijancih. Ko so gradili Amerikanci železnico preko indijanskih krajev so jih Indijanci večkrat napadli. Neki napad hočem popisati: Bila je temna noč. Indijanci so se ravno pripravljali, da bodo napadli vlak. Preko tračnic so postavili močan zid. Zid je bil dograjen, Indijanci so nestrpnost čakali vlaka. Končno zapoje tračnice, vlak je prihajal. Strojevodja ni opazil zidu, zato se je vlak z vso močjo zaletel v zid. Vlak se iztiri in se prevrne. Indijanci hitro skočijo k vlaku, že so v vozovih. Ubogi potniki se niti braniti niso mogli. Indijanci jih zvežejo in peljejo v svojo vas. Tam jim vzamejo vse, kar je količkaj vredno. Nato jih še mučijo in usmrtiljo.

Ferjančič Bogdan, uč. I. c. r. klas. gimn. v Ljubljani

Dragi stric Matie! Zopet Ti pišem pismo, da ne boš mislil, da sem pozabila na Tebe. Opišem Ti naš vrt. Sedaj je vrt najlepši, ko cvetijo breskve, marelice, hruške, češnje in tudi slive. Po cvetju pa letajo čebelice. Pa kmalu bodo odpadli cvetovni lističi, potem se lahko pripravimo na sad. Povabim tudi Tebe k nam, da se boš nasitil lepih rdečih breskev in marelic. Obrnem se na Tvoj list »Mlado Jutro«. Sedaj čitam povest »Med pritlikavci«. Zelo mi je všeč. Pesem »Želje« že tudi znam peti, poskušali sva jo z mamo. Na jajček sem naredila prašička, ki si ga pokazal po sliki, kako se naredi. Drugič Ti hočem napisati kratko povest »Kateri ptiček zna lepše peti«.

Zora Četina, uč. II. a. r. drž. mešč. šole v Celju

Dragi stric Matie! Preveč prostora bi porabila, če bi hotela naštetiti vse knjige, ki sem jih doslej že prebrala. Povem Ti samo, da je moja zbirka mladinskih knjig zelo velika. Največ imam slovenskih knjig. Vsako sem že parkrat prečitala. Najbolj mi pa še vedno ugajajo sledeče: »Mala kraljica noči«, »Bibi« in »Dušica«.

Marija Ošlak, učenka III. razr. Tivat — Boka Kotorska

Indijanci. Indijanci žive v Ameriki. Polti so bakrenordeče. Čelo imajo nizko in dolg kljukast nos. Dandanes že izumirajo, vendar jih je v Srednji in Južni Ameriki še mnogo. Delijo se v rodove. Indijanci so zelo bratski narod. Med seboj se zovejo brate. Ako Te spoznajo, da nisi govoril resnice, jih ne smeš več klicati za brate. Najboljše je, da jim sploh zgineš izpred oči, zakaj oni pravijo, da lažnivec ni vreden svoje poštene tovariše imenovati brate. Tudi zaupali bi Ti ne več in skušali bi se Te na vsak način iznebiti. Ker so zelo bojevit narod, pride med rodovi tudi do vojske. Kadar se hočejo rodovi, ki so živeli prej med seboj v sovraštvo, sprijazniti, kadijo skupaj »pipo miru«.

Metelko Dragica, uč. II. razr. II. drž.
real. gimn. v Ljubljani

Dragi stric Matie! Danes se prvič oglašam v Tvojem koticu. »Mlado Jutro«, katerega prebiram že 9 mesecev mi je zelo všeč. Ko sem prečitala Tvoj novi natečaj, sem se pogumno spravila na delo. Četudi malo zakasnelo, Ti odgovarjam na vprašanje, katere knjige sem dosedaj brala. Povem Ti jih po vrsti. Te so: »Mlado Jutro«, »Zvonček«, »Vrtec«, »Angelček«, »Naš rod«, »Robinson«, »Srce«, »Tarzan kralj džungle«, »Kra-

ljevič Marko«, »Lucek išče očeta«, »Lucek in njegov škorec«, »Bratec Ljanko in sestra Mica«, »Sinko Debelinko«, »Skok, Cmok in Jokica« in še nekatere druge mladinske knjige. Od vseh mi je najbolj ugajal »Robinson«. Ker razvijam iz dopisov Jutrovčkov, da je Tvoj koš zelo požrešen, Ti danes ne bom več pisala, moram se preje prepričati, če to odgovarja resnici. Se bom pa zato drugič spet kmalu oglasila. Sprejmi srčno pozdravček.

Uršič Mira, I. a razr. real. gimn. v Ptuj

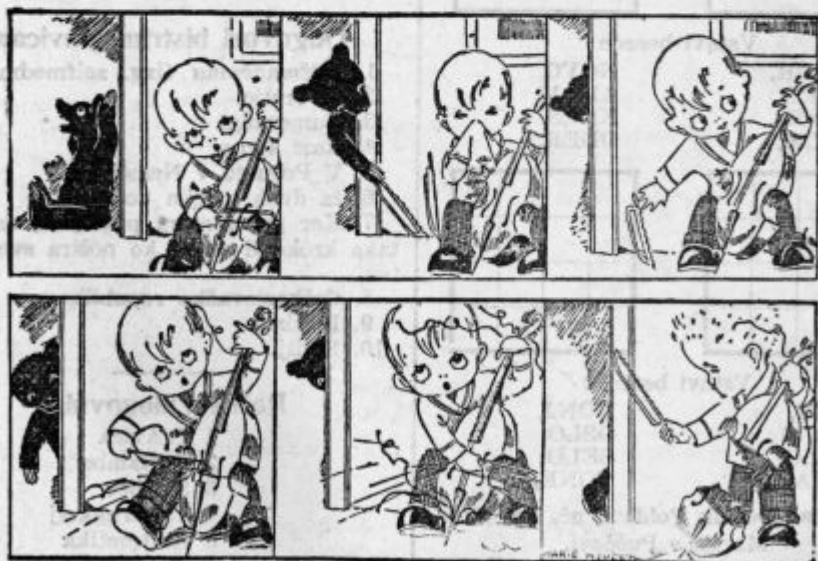
Dragi stric Matie! Najbolj mi je izmed šolskih predmetov všeč zgodovina. Jaz zelo rada berem mladinske knjige, izmed vseh pa mi najbolj ugaja »Mlado Jutro«. Sedaj Ti pišem že drugič, če bom dobila ali zadela kako nagrado, Ti bom pisala še večkrat.

Verica Škrli, učenka VI. razr.
Kamnje 24 na Dolenjskem

Dragi stric Matie! Knjig sem prečital že lepo število. Tako: Naš rod, Zvonček, in Angelček. Najbolj se mi dopade »Mlado Jutro«. Z veseljem sem sprejel zadnji natečaj. Pišem Ti danes prvič. Glej, da pošlješ kako nagrado!

Škrli Stanko, učenec IV. razreda
Št. Rupert na Dolenjskem, Kamnje 24

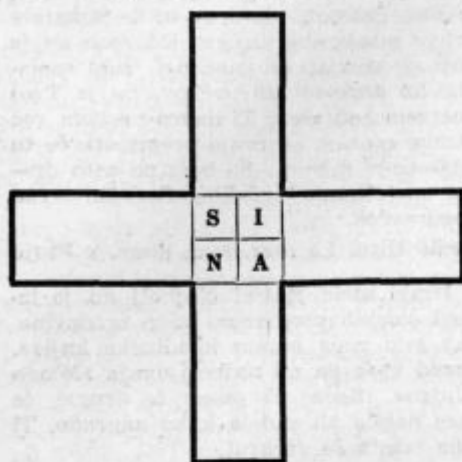
Vinkov bas in Kosmatinkov špas

Po basu vleče godec Vinko,
mrmra mrgodež kosmatinko.
Ha, medved brž napravi zgago,
zamenja lok, podtakne žago.

Vse to pa Vinka nič ne briga
veselo dalje cigumiga.
Nekajkrat reska — raska šlo je —
pa vam je krasni bas na dvoje ...

Sestavljalnica

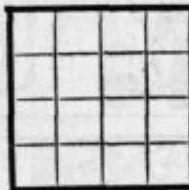
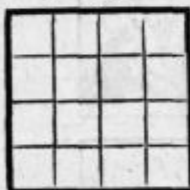
V kote zgoraj narisane križa postavite vse štiri kvadrate, tako da dobiš velik kvadrat. Diagonalne črte velikega kvadrata, prebrane od levega kota zgoraj do desnega kota spodaj in od levega kota spodaj do desnega kota zgoraj ti povedo ime priljubljenega pokojnika.

Vstavi besede:

AMOR,
BLED,
ZLEB,
SKOK,

NOVO,
ADAM,
KRES,
ODER,

Vstavi besede:

ŽIRI,
VODA,
ŽELO,
UKAZ,

KONJ,
OSLO,
SELO,
TONE,

Sestavila: Dežnik Poldica, uč. osn. šole,
Marija v Puščavi.

Berite Langerjevo povest „PES H. ČETE“. Dobite jo v Tiskovni zadrugi in vsaki drugi knjigarni.

Valjhun:

Maj

V vetru se osipa bujno cvetja.
Beli romajo čez svod oblaki.
Drozgi žvrgolijo v mladoletje.

Po vodáh odsevi. V logih spevi.
Tihi, tihi po stezáh koraki.
Moji dnevi, moji svetli dnevi!

Listnica uredništva

Uganke iz zadnjih števil so pravilno rešili: Sitar C., učenec IV. razr. vadnice v Ljubljani; Zvonimir in Mladen Devidé, uč. II. in IV. razr. real. gimn. v Mariboru; Vladimir Stare, uč. III. razr. v Ljubljani; Chromy H. iz Stične; Boris Müller, uč. II. razr. v Bohinjski Bistrici; Klun Boris, uč. III. razr. vadnice v Ljubljani; Ponikvar Stanko, uč. I. d. r. drž. real. gimn. v Ljubljani.

Ladislav Sedej, uč. IV. razreda v Novem mestu; Marko Sbil, uč. III. drž. realne gimn. v Ljubljani, Majda Černetova, uč. IV. razr. v Celju; Branko Rudež, uč. III. razr. v Šoštanju; Tonče Gerlič, uč. osn. šole v Zagorju.

Vsevolod Dimitrij Košič, dijak v Zagrebu: Stric Matic se Ti prav lepo zahvaljuje za poslano uganko. Na žalost je s takimi in podobnimi rokopisi že obilno založen. Oglasi se še kaj!

Odgovori bistrim glavicam

1. Selfmademan (izg. selfmedmen).
2. 14 vrstic.
3. Bumerang.
4. Karl Benz.
5. V Porurju v Nemčiji.
6. Iz dveh tretjin vode.
7. Ker pravi stara pravljica, da pretaka krokodil solze, ko požira svojo žrtev.
8. Češkoslovaško republiko.
9. Platina.
10. Radij.

Rešitev zlogovnice

- 1 PrAvica
- 2 ObRamba
- 3 SkObec
- 4 TaBernakelj
- 5 ArItmetika
- 6 NuNa
- 7 IvAnka
- 8 ČvRček
- 9 LiBeralen
- 10 ArNiKa

POSTANI ČLAN »BRANIBORA«